

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispositio Et Perioche Historiae Evangelicae Per IIII.
Euangelistas contextæ, necnon Actuum apostoloru[m],
Epistolaru[m] quoq[ue] Pauli XIII. & Canonicaru[m] VII.**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1553

VD16 B 9605

Liber VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35634

parum sit gratus. Imò subiicit mox Matth. admirandū optimi uiri Ioan. Baptiste exemplū, qui et ipse fideli suo ministerio pessimam ab Herode gratiam retulit, capite ab hoc miserabiliter truncatus. Hinc pascit in deserto Cap. 14. diuina uirtute frequentem hominum multitudinem miro ardore prædicatione uerbi fitientem: eo miraculo ostendens, fidelibus uerbi dei sectatoribus nihil unquam defuerum earum uidelicet rerum quæ ad necessitatē non luxum pertinere uidentur. Simul autem discipulos suos eodem facto docuit fideli & laboranti populo beneficijs subuenire. Postremo discipulos ex lacustribus procellis & tempestate graui laborates, nihilq; aliud quam præsentissimā mortē operientes, liberat: ita suis declarās se illū esse qui ex omnibus posset eripere periculis, potentiaq; & gratia sua seruare posse omnes, præcipue tamē uerbi sui ministros. Ergo si qd Ioannis terruit exemplū satis atrox & horrendum, confirmant rursus & consolantur hæc duo ingentia et pulcherrima dei beneficia.

L I B E R VII.

TRACTATIONI de Verbo dei cōueniēter De traditionib⁹ humana⁹
subiungitur à Matthæo disputatio de Traditioni, nis.
bus humanis siue Constitutionibus patrū, utpote uerba
dei oppositis. Eas manifeſte docet Christus contemnere;

EVANGELIUM

*Siquidem in contumeliam derogationem atq; contemptū
uerbi dei tenderint. Et quoniam Pharisei humanarum
traditionū patroni, salutari hac domini doctrina offen-
debantur, adiungit dominus talis offensionis et talium
hominū nullam prorsus rationem esse habendam: osten-
dens interim rebus externis non pollui hominem, sed ijs
potius malis quæ ex animi proficiscuntur penetralibus.
Mox ab induratis ingratisq; hominibus se auertens, in
regionē Gentiliū concedit, ubi protinus inuaditur à Sy-
rophœnissa ualidissimæ fidei muliere: in qua et mirificū
exemplū ueræ fidei et effectus eius clarissime propomi-
tur. Nam post repudiatam doctrinam falsam, quæ falsæ
fidei mater est, multa diligētia traditur in hoc VII. li-
bro, quemadmodum et IIII. factitatum est, fides in do-
minum uera uerumq; fidei ingenium, explicantur item
primi fidei nostræ articuli. Porro in Galilæam regressus
turbam denuo se consequentem pascit, isto quoq; benefi-
cio indicans se esse qui et animam et corpus pascat,
ac iccirco fide alimentum illud unice et impensisime à
pastore Christo ambiendum. Postea phariseos signum
quo se Messiam esse comprobaret, postulantes repellit,
reposito ipsis mortis et resurrectionis suæ signo.*

*Cap. 15. Deinde iubet suos cauere à Phariseorum et Saddu-
ceorum doctrina: quod quanquam et initio 15. cap.
tradiderat, repetit tamen hic in cap. 16. utpote rem
ecclesie*

ecclesiæ in primis necessariâ. Rediēs dehinc ad uerae fidei cōmendationē, fidei fundamentū collocat, fundamen-
to ecclesiā imponit, & quæ sit uera catholicæ ecclesiæ
fides, quæ uera & orthodoxa cōfessio ceu digito demon-
strat, simul ostendens quomodo ea possit plantari. Qui-
bus protinus adiungit manifestissimam de paſſione &
resurrectione ſuī, item de abnegatione ſuī & cruce post
Christum ferenda, deq; futuro iudicio, hoc eſt, maximis
fidei noſtræ articulis, sanctoq; Christianorum officio, ad
fidei integritatem omnino pertinentē doctrinam. Rur= Cap. 17.
sus ne quis tristi hac & laboribus ærumnisq; plena de-
ferenda cruce doctrina offendetur, ſubiungit Matth.
confesſim gloriosam Christi domini in monte transfor= Christi trāns-
mationem, qua hic partim gulfum exhibuit qualis ipſe formatio.
futurus fit in gloria, & qualis fit ratio futuræ gloriæ,
ijs paratæ qui ſe cruci Christi fideliter ac patienter im-
plicarint: partim uero euidentiſſime demonstrat ſe eſſe
Christum illum in lege & prophetis promiſſum, quo
fidem in ſe omnium credentū confirmaret. Et hæc qui-
dem tam manifeſte diſcipulis proposuit, ut iam aperte
intelligerent Iefum eſſe Christum, atq; ideo quæſitionem
mouerent de aduentu Heliæ præambulonis Meſſiæ, ad
quā protinus reſpōdens dominus aſſeruit ſe eſſe Meſſiā,
Ioannem uero Baptiſtam Heliam. Postremo reſtituit Li-
baticum quendam ſupplici patri ſuo, eodem rurſus bea-

EVANGELIVM

neficio declarans se esse regem populi sui, uictorem diabolii, item quanta sit fidei uirtus, & quantum incredulitatis malum, appendens temperantia & abstinentia ex uera fide profectis, maxime diaboli uires infringi. Atq; his adiungit euangelio prædicationem de morte & passione sua, non sine insigni & ubere fructu.

LIBER VIII.

Cap. 18.

De magistratu.

De prælatura ecclesiastica.

RE C T E composita fide in dominum Iesum, recteque indepta uera regni filij eius cognitione, de qua multis hactenus egit Matthæus, prudenter nunc transit ad ea que ferè circa externam hominis conversationem uersantur, interim ipsa quoque ad regnum Christi pertinent. Cuiusmodi est quæstio de Magistratu, Quid huic debeant Christiani? Ostendit ergo suo ipsius exemplo dominus, quid hic recte faciamus. Huic affinis est quæstio de prælatura ecclesiastica, Quis maximus sit in regno cœlorum? Auocat hic dominus suorum animos ab ambitione ac disputationibus de primatu institutis, & humilitatem diligentissime docet. Mox adiungit his utilem admonitionem de uitando scandalo: ubi etiam differit de admonitione fraterna, de reprehensione publice peccantium, & de condonatione noxæ, quam singularis grauiter suadens pulcherrimam super hac re contexit